

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Σχόλια (Aṭṭhakathā)

Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια (Sutta Piṭaka -
Aṭṭhakathā)

3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών - Σχόλια
(3. Saṃyutta Nikāya - Aṭṭhakathā)

5. Σχόλια για το μεγάλο βιβλίο (5. Mahāvagga-aṭṭhakathā)

11. Συνδεδεμένες ομιλίες για την εισόδου στο ρεύμα
(11. Sotāpattisaṃyuttaṃ)

PaliVerse

3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών - Σχόλια

5. Σχόλια για το μεγάλο βιβλίο

11. Sotāpattisaṃyuttaṃ

1. Veḷudvāravaggo

1. Cakkavattirājasuttavaṇṇanā

997. Sotāpattisaṃyuttassa paṭhame kiñcāpīti anuggahagārahaṇesu nipāto. Catunnañhi mahādīpānaṃ issariyādhipaccaṃ rajjaṃ anuggaṇhanto catunnañca apāyānaṃ appahīnabhāvaṃ garahanto satthā “kiñcāpi, bhikkhave, rājā cakkavattī”tiādimāha. Tattha catunnaṃ dīpānanti dvisahassadīpaparivārānaṃ catunnaṃ mahādīpānaṃ. Issariyādhipaccanti issarabhāvo issariyaṃ, adhipatibhāvo ādhipaccaṃ, issariyaṃ ādhipaccaṃ etasmiṃ rajje, na chedanabhedananti issariyādhipaccaṃ. Kāretvāti evarūpaṃ rajjaṃ pavattāpetvā. Kiñcāpi, bhikkhave, ariyasāvako ettha anuggahapasamsāsu nipāto. Piṇḍiyālopena hi yāpanaṃ anuggahanto catunnañca apāyānaṃ pahīnabhāvaṃ pasamsanto satthā “kiñcāpi, bhikkhave, ariyasāvako”tiādimāha. Tattha nantakānīti anantakāni. Terasahatthopi hi vatthasāṭako dasacchedanato paṭṭhāya nantakanteva saṅkhaṃ gacchati.

Aveccappasādenāti acalappasādena. So panāyaṃ pasādo kiṃ eko, anekoti? Ekova, so maggena āgatappasādo. Yesu pana vatthūsu apubbaṃ acarimaṃ ruhati, tesam vasena “buddhe aveccappasādenā”tiādinā nayena tidhā vutto. Yasmā ca eko, tasmāva ninnānākaraṇo hoti. Ariyasāvakassa hi buddheya pasādo ca pemañca gāravañca mahantaṃ, na dhamme vā saṅghe vā, dhammeyeva vā mahantaṃ, na buddhe vā saṅghe vā, saṅgheyeva vā mahantaṃ, na buddhe vā dhamme vāti etaṃ natthi. Itipi so bhagavātiādīni visuddhimagge vitthāritāneva.

Ariyakantehīti ariyānaṃ kantehi piyehi manāpehi. Pañca hi sīlāni bhavantaragatāpi ariyā na kopenti, evaṃ tesam piyāni. Tāni sandhāyetaṃ vuttaṃ. Akhaṇḍehītiādi sadisavasena vuttaṃ. Mukhavaṭṭiyañhi chinnekadesā pāti khaṇḍāti vuccati, majjhe bhinnā chiddāti, ekasmiṃ padese visabhāgavaṇṇā gāvī sabalāti, nānābinducittā kammāsāti, evameva paṭipāṭiyā ādimhi vā ante vā bhinnaṃ sīlaṃ khaṇḍaṃ nāma, majjhe bhinnaṃ chiddaṃ, yattha katthaci dvinnaṃ vā tiṇṇaṃ vā paṭipāṭiyā bhinnattā sabalaṃ, ekantaraṃ bhinnaṃ kammāsaṃ. Tesam dosānaṃ abhāvena akhaṇḍādītā veditabbā. Bhujissehīti bhujissabhāvakarehi. Viññūppasatthehīti buddhādīhi viññūhi pasamsitehi. Aparāmaṭṭhehīti “idaṃ nāma tayā kataṃ, idaṃ vītikkanta”nti evaṃ parāmasituṃ asakkuṇeyyehi. Samādhisaṃvattanikehīti appanāsamādhim upacārasamādhim vā saṃvattetuṃ samatthehi.

2. Brahmācariyogadhasuttavaṇṇanā

998. Dutiye yesaṃ saddhāti padena buddhe pasādo gahito. Sīlanti padena ariyakantāni sīlāni gahitāni. Pasādoti padena saṅghe pasādo gahito. Dhammadassananti padena dhamme pasādo gahitoti evaṃ cattāri sotāpattiyaṅgāni vuttāni. Kālena paccentīti kālena pāpuṇanti. Brahmācariyogadhaṃ sukhanti

brahmacariyaṃ ogāhitvā t̥hitaṃ uparimaggattayasampayuttaṃ sukhaṃ. Yo panesa gāthāya āgato pasādo, so katarapasādo hotīti. Tipiṭakacūḷābhayaṭṭhero tāva “maggapasādo”ti āha, tipiṭakacūḷānāgatthero “āgatamaggassa paccavekkhaṇappasādo”ti. Ubhopi therā paṇḍitā bahussutā, ubhinnaṃ subhāsitaṃ. Missakappasādo esoti.

3. Dīghāvuupāsakasuttavaṇṇanā

999. Tatiye tasmāti yasmā catūsu sotāpattiyaṅgesu sandissasi, tasmā. Vijjābhāgiyeti vijjākoṭṭhāsike. Sabbasaṅkhāresūti sabbesu tebhūmakasaṅkhāresu. Evamassa upari tiṇṇaṃ maggānaṃ vipassanā kathitā. Vighātanti dukkhaṃ.

4-5. Paṭhamasāriputtasuttādivaṇṇanā

1000-1001. Catuttha uttānameva. Pañcame sotāpattiyaṅganti sotāpattiyā pubbabhāgapatiḷābhaṅgaṃ. Buddhe aveccappasādādayo pana paṭiladdhaguṇā sotāpannessa aṅgā nāma, tepi pana sotāpattiyaṅganti āgatā. Tatrāyaṃ dvinnampi vacanatto - sappurise sevanto bhajanto payirupāsanto dhammaṃ suṇanto yoniso manasikaronto dhammānudhammaṃ pubbabhāgapatiḷābhaṅgaṃ paṭipajjanto sotāpattiṃ paṭilabhatīti sappurisasamsevādayo sotāpattiattāya aṅganti sotāpattiyaṅgaṃ nāma, itare paṭhamamaggasaṅkhātāya sotāpattiyā aṅgantipi sotāpattiyaṅgaṃ, paṭividdhasotāpattimaggaṃ sotāpattimaggo aṅgantipi sotāpattiyaṅgaṃ.

6. Thapatisuttavaṇṇanā

1002. Chaṭṭhe sādhuḷe paṭivasantīti sādhuḷanāmake attano bhogagāmake vasanti. Tesu isidatto sakadāgāmī, purāṇo sotāpanno sadārasantuṭṭho. Magge purisaṃ t̥hapesunti tesaṃ kira gāmadvārena bhagavato gamanamaggo. Tasmā “bhagavā kāle vā akāle vā amhākaṃ suttānaṃ vā pamattānaṃ vā gaccheyya, atha passitum na labheyyāmā”ti maggamajjhe purisaṃ t̥hapesum.

Anubandhiṃsūti na dūratova piṭṭhito piṭṭhito anubandhiṃsu, bhagavā pana sakaṭamaggassa majjhe jaṅghamaggena agamāsi, itare ubhosu passesu anugacchantā agamaṃsu. Maggā okkamāti buddhānañhi kenaci saddhiṃ gacchantānaṃyeva paṭisanthāraṃ kātuṃ vaṭṭati kenaci saddhiṃ t̥hitaḷānaṃ, kenaci saddhiṃ divasabhāgaṃ nisinnānaṃ. Tasmā bhagavā cintesi - “imehi me saddhiṃ gacchantassa paṭisanthāraṃ kātuṃ ayuttaṃ, t̥hitaḷenapi kātuṃ na yuttaṃ, ime hi mayhaṃ sāsane sāmīno āgataphalā. Imehi saddhiṃ nisīditvā divasabhāgaṃ paṭisanthāraṃ karissāmī”ti maggā okkamma yena aññataraṃ rukkhamaḷaṃ tenupasaṅkami.

Paññatte āsane nisīdīti te kira chattupāhanaṃ kattaradaṇḍaṃ pādabbhañjanatelādīni ceva aṭṭhavidhañca pānakaṃ sarabhapādapallaṅkañca gāhāpetvā agamaṃsu, ābhataṃ pallaṅkampi paññāpetvā adaṃsu, satthā tasmīṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisīdiṃsūti sesāni chattupāhanādīni bhikkhusaṅghassa dethāti vatvā sayampi bhagavantaṃ vanditvā ekamantaṃ nisīdiṃsu.

Sāvattiyaṃ kosalesu cārikaṃ pakkamissatītiādi sabbaṃ majjhimapadesavasena vuttaṃ. Kasmā? Niyatattā. Bhagavato hi cārikācāraṇampi aruṇuṭṭhāpanampi niyataṃ, majjhimapadeseyeva cārikaṃ carati, majjhimadesa aruṇaṃ uṭṭhapetīti niyatattā majjhimadesavasena vuttaṃ. Āsanne no bhagavā bhavissatīti ettha na kevalaṃ

āsannattāyeva tesam somanassam hoti, atha kho “idāni dānam dātum gandhamālādīhi pūjam kātum dhammam sotum pañham pucchitum labhissāmā”ti tesam somanassam hoti.

Tasmātiha thapatayo sambādho gharāvāsoti thapatayo yasmā tumhākam mayi dūrībhūte anappakam domanassam, āsanne anappakam somanassam hoti, tasmāpi veditabbametaṃ “sambādho gharāvāso”ti. Gharāvāsassa hi dosena tumhākam evaṃ hoti. Sace pana gharāvāsam pahāya pabbajitā, atha evaṃ vo mayā saddhimyeva gacchantānañca āgacchantānañca taṃ na bhavēyyāti imamatthaṃ dīpento evamāha. Tattha sakiñcanasapalibodhaṭṭhena sambādhatā veditabbā. Mahāvāse vasantassapi hi sakiñcanasapalibodhaṭṭhena gharāvāso sambādhova. Rajāpathoti rāgadosamoharajānaṃ āpatho, āgamaṇaṭṭhānanti attho. Abbhokāso pabbajjāti pabbajjā pana akiñcanaapalibodhaṭṭhena abbhokāso. Caturatanikepi hi gabbhe dvinnam bhikkhūnam pallaṅkena pallaṅkam ghaṭetvā nisinnānampi akiñcanaapalibodhaṭṭhena pabbajjā abbhokāso nāma hoti. Alañca pana vo thapatayo appamādāyāti evaṃ sambādhe gharāvāse vasantānaṃ tumhākam appamādameva kātum yuttanti attho.

Ekaṃ purato ekaṃ pacchato nisīdāpemāti te kira dvepi janā sabbālaṅkārapaṭimaṇḍitesu dvīsu nāgesu tā itthiyo evaṃ nisīdāpetvā rañño nāgaṃ majjhe katvā ubhosu passesu gacchanti, tasmā evamāhaṃsu. Nāgopi rakkhitaḥṭṭoti yathā kiñci visevitaṃ na karoti, evaṃ rakkhitaḥṭṭo hoti. Tāpi bhaginiyoti yathā pamādaṃ nāpajjanti, evaṃ rakkhitaḥṭṭo honti. Attāpīti sitahasitakathitavipekkhitādīni akaronteḥṭṭi attāpi rakkhitaḥṭṭo hoti.. Tathā karonto hi “sāmidubbho eso”ti niggaṇhetabbo hoti. Tasmātiha thapatayoti yasmā tumhe rājā niccam rājabhaṇḍam paṭicchāpeti, tasmāpi sambādho gharāvāso rajāpatho. Yasmā pana paṃsukūlikabhikkhum evaṃ paṭicchāpento natthi, tasmā abbhokāso pabbajjā. Evaṃ sabbatthāpi alañca pana vo thapatayo appamādāya appamādameva karoṭhāti dasseti.

Muttacāgoti vissaṭṭhacāgo. Payatapāṇīti āgatāgatānaṃ dānatthāya dhotahattho. Vossaggaratoti vossaggasaṅkhāte cāge rato. Yācayogoti yācitabbakayutto. Dānaṃvibhāgaratoti dānena ceva appamattakampi kiñci laddhā tatopi saṃvibhāge rato. Appaṭivibhattanti “idaṃ amhākam bhavissati, idaṃ bhikkhūna”nti evaṃ akatavibhāgaṃ, sabbaṃ dātabbameva hutvā ṭṭhanti attho.

7. Veḷudvāreyyasuttavaṇṇanā

1003. Sattame veḷudvāranti gāmadvāre pavenīāgatassa veḷugacchassa atthitāya evaṃladdhanāmo gāmo. Attupanāyikanti attani upanetabbaṃ. Samphabhāsenāti amantabhāsenā. Samphappalāpabhāsenāti samphappalāpasambhāsenā niratthakena aññāṇavacanenāti attho.

8-9. Paṭhamagiṇṇakāvasathasuttādivaṇṇanā

1004-1005. Atṭhame ṇātiketi ekaṃ taḷākam nissāya dvinnam cūlapitimahāpitiputtānaṃ dve gāmā, tesu ekasmiṃ gāmake. Giṇṇakāvasatheti iṭṭhakāmaye āvasathe. Orambhāgiyānanti heṭṭhābhāgiyānaṃ, kāmabhavēyeva paṭisandhiggāhāpakānanti attho. Oranti laddhanāmeḥi vā tīhi maggehi pahātabbānītipi orambhāgiyāni. Tattha kāmacchando byāpādoti imāni dve samāpattiyā vā avikkhambhitāni maggena vā asamucchinnāni nibbattivasena

uddham bhāgaṃ rūpabhavaṃ arūpabhavaṃ vā gantum na denti. Sakkāyadiṭṭhiādīni tīṇi tattha nibbattampi ānetvā puna idheva nibbattāpentīti sabbānipi orambhāgiyāneva. Anāvattidhammoti paṭisandhivasena anāgamanasabhāvo.

Rāgadosamohānaṃ tanuttāti ettha kadāci uppattiyā ca pariyuṭṭhānamandatāya cāti dvedhāpi tanubhāvo vedītabbo. Sakadāgāmiṣṣa hi puthujjanānaṃ viya abhiñhaṃ rāgādayo na uppajjanti, kadāci karahaci uppajjanti. Uppajjamānā ca na puthujjanānaṃ viya bahalabahalā uppajjanti, makhipattam viya tanukā uppajjanti. Dīghabhāṇakatipīṭakamahāsīvattthero panāha - “yasmā sakadāgāmiṣṣa puttadhītaro honti, orodhā ca honti, tasmā bahalā kilesā. Idaṃ pana bhavatanukavasena kathita”nti. Taṃ aṭṭhakathāyaṃ “sotāpannassa satta bhava ṭhapetvā aṭṭhame bhava bhavatanukaṃ natthi, sakadāgāmiṣṣa dve bhava ṭhapetvā pañcasu bhavesu bhavatanukaṃ natthi, anāgāmiṣṣa rūpārūpabhavaṃ ṭhapetvā kāmabhava bhavatanukaṃ natthi, khīṇāsavassa kismiñci bhava bhavatanukaṃ natthī”ti vuttattā paṭikkhittam hoti.

Imaṃ lokanti imaṃ kāmāvacaralokaṃ sandhāya vuttaṃ. Ayañhettha adhippāyo - sace hi manussesu sakadāgāmiṣṣaṃ patto devesu nibbattitvā arahattaṃ sacchikaroti, iccetaṃ kusalaṃ. Asakkonto pana avassaṃ manussalokaṃ āgantvā sacchikaroti. Devesu sakadāgāmiṣṣaṃ pattopi sace manussesu nibbattitvā arahattaṃ sacchikaroti, iccetaṃ kusalaṃ. Asakkonto pana avassaṃ devalokaṃ gantvā sacchikarotīti.

Vinipatanaṃ vinipāto, nāssa vinipāto dhammoti avinipātadhammo, catūsu apāyesu avinipātanasabhāvoti attho. Niyatoti dhammaniyāmena niyato. Sambodhiparāyaṇoti uparimaggattayasāṅkhātā sambodhi paraṃ ayaṇaṃ assa gati paṭisaraṇaṃ avassaṃ pattabbāti sambodhiparāyaṇo. Viheṣāvesāti tesam tesam ñāṇagatiṃ ñāṇūpapattiṃ ñāṇābhisaṃparāyaṇaṃ olokentassa kāyakilamathova esa, ānanda, tathāgatassāti dīpeti. Cittaviheṣā pana buddhānaṃ natthi.

Dhammādāsanti dhammamayaṃ ādāsaṃ. Yenāti yena dhammādāseṇa samannāgato. Khīṇāpāyaduggativinipātoti idaṃ nirayādīnaṃ yeve vevacanavaseneva vuttaṃ. Nirayādayo hi vaḍḍhisāṅkhātato ayato apettattā apāyo, dukkhassa gati paṭisaraṇanti. Duggati, dukkaṭakārino ettha vivasā nipatantīti vinipāto. Navamaṃ uttānameva.

10. Tatiyagiñjakāvasathasuttavaṇṇanā

1006. Dasame paropaññāsāti atirekapaññāsa. Sādhikanavutīti atirekanavuti. Chātirekānīti chahi adhikāni. So kira gāmo kiñcāpi nātimahā ahosi, ariyasāvakā panettha bahū. Tattha tattha ahivātarogena ekappahāreneva catuvīsati pāṇasatasahassāni kalamakaṃsu, tesu ariyasāvakā ettakā nāma ahesuṃ. Sesam sabbattha uttānamevāti.

Veḷudvāravaggo paṭhamo.

2. Rājakārāmavaggo

1. Sahassabhikkhunisaṅghasuttavaṇṇanā

1007. Dutiyassa paṭhame rājakārāmeti rañña kārītattā evaṃ laddhanāme ārāme, taṃ rañña pasenadikosalena kataṃ. Paṭhamabodhiyaṃ kira lābhaggayasaggapattaṃ satthāraṃ disvā titthiyā cintayimṣu - “samaṇo gotamo lābhaggayasaggapatto, na kho panesa aññaṃ kiñci sīlaṃ vā samādhim vā nissāya evaṃ lābhaggayasaggapatto. Bhūmisīsaṃ pana tena gahitaṃ, sace mayampi jetavanasamīpe ārāmaṃ kārāpetuṃ sakkuṇeyyāma, lābhaggayasaggapattā bhaveyyāmā”ti. Te attano attano upaṭṭhāke samādapetvā satasahassamatte kahāpaṇe labhitvā te ādāya rañño santikaṃ agamaṃsu. Rājā “kiṃ eta”nti? Pucchi. Mayaṃ jetavanasamīpe titthiyārāmaṃ karoma, sace samaṇo gotamo vā samaṇassa gotamassa sāvakā vā āgantvā vāressanti, vāretuṃ mā adatthāti lañjaṃ adaṃsu. Rājā lañjaṃ gahetvā “gacchatha kārēthā”ti āha.

Te gantvā, attano upaṭṭhākehi dabbasambhāre āharāpetvā, thambhussāpanādīni karontā, uccāsaddā mahāsaddā ekakolāhalaṃ akaṃsu. Satthā gandhakuṭito nikkhamma pamukhe ṭhatvā “ke pana te, ānanda, uccāsaddā mahāsaddā kevaṭṭā mañña macchavilope”ti?, Pucchi. Titthiyā, bhante, jetavanasamīpe titthiyārāmaṃ karontīti. Ānanda, ime sāsanaṇa paṭiviruddhā bhikkhusaṅghassa aphāsuvihāraṃ karissanti, rañño ārocetvā vārāpehīti.

Thero bhikkhusaṅghena saddhim gantvā rājadvāre aṭṭhāsi. Rañño “therā, deva, āgatā”ti nivedayimṣu. Rājā lañjassa gahitattā na nikkhami. Therā gantvā satthu ārocayimṣu. Satthā sārīputtamoggallāne pesesi. Rājā tesampi dassanaṃ na adāsi. Te āgantvā satthu ārocayimṣu “na, bhante, rājā nikkhanto”ti. Satthā taṅkhaṇaṃyeva byākāsi - “attano rajje ṭhatvā kālaṃ kātuṃ na labhissatī”ti.

Dutiyadivase ca sāmaṃyeva bhikkhusaṅghaparivāro gantvā rājadvāre aṭṭhāsi. Rājā “satthā āgato”ti sutvā nikkhamitvā, nivesanaṃ pavesetvā, sārāpallaṅke nisīdāpetvā, yāgukhajjakaṃ adāsi. Satthā paribhuttayāgukhādāniyo “yāva bhattaṃ niṭṭhāti, tāva satthu santike nisīdissāmī”ti āgantvā nisinnaṃ rājānaṃ “tayā, mahārāja, idaṃ nāma kata”nti avatvā, “kāraṇeneva naṃ saññāpessāmī”ti idaṃ atītakāraṇaṃ āhari - mahārāja, pabbajite nāma aññaṃaṇñaṃ yujjhāpetuṃ na vaṭṭati. Atītepi isayo aññaṃaṇñaṃ yujjhāpetvā saha raṭṭhena rājā samuddaṃ pavitṭhoti. Kadā bhagavāti?

Atīte, mahārāja, bharuraṭṭhe bharurājā nāma rajjaṃ kareti. Pañcasatā pañcasatā dve isigaṇā pabbatapādato loṇambilasevanatthāya bharunagaraṃ gantvā nagarassa avidūre dve rukkhā atthi, paṭhamaṃ āgato isigaṇo ekassa rukkhassa mūle nisīdi, pacchāgatopi ekassāti. Te yathābhirantaṃ viharitvā pabbatapādaṃ eva agamaṃsu. Te puna āgacchantāpi attano rukkhāmūleyeva nisīdanti. Addhāne gacchante eko rukkho sukkhi, tasmim sukkhe āgatā tāpasā “ayaṃ rukkho mahā, amhākampi tesampi pahossatī”ti itaresaṃ rukkhāmūlassa ekapadese nisīdimṣu. Te pacchā āgacchantā rukkhāmūlaṃ apavisitvā bahi ṭhitāva “kasmā tumhe ettha nisīdathā”ti āhaṃsu. Ācariyā amhākaṃ rukkho sukkho, ayaṃ rukkho mahā, tumhepi pavisatha, tumhākampi amhākampi pahossatīti. Te “na mayaṃ pavisāma, nikkhamatha tumhe”ti kathaṃ vaḍḍhetvā “na tumhe attanova manena nikkhamissathā”ti hatthādīsū gahetvā nikkadḍhimṣu. Te “hotu sikkhāpessāma ne”ti iddhiyā sovaṇṇamayāni dve cakkāni rajatamayaṇca akkhaṃ māpetvā pavatṭentā rājadvāraṃ agamaṃsu. Rañño “evarūpaṃ, deva, tāpasā paṇṇākāraṃ gahetvā ṭhitā”ti nivedayimṣu. Rājā tuṭṭho “pakkosathā”ti te pakkosāpetvā “mahākammaṃ tumhehi kataṃ, atthi vo kiñci mayā kattabba”nti āha. Āma, mahārāja, amhākaṃ nisinnaṭṭhānaṃ ekarukkhāmūlaṃ atthi, taṃ aññehi isīhi gahitaṃ, taṃ no dāpehīti.

Rājā purise pesetvā tāpase nikkadḍhāpesi.

Te bahi ʒhitā “kiṃ nu kho datvā labhiṃsū”ti olokayamānā “idaṃ nāmā”ti disvā “mayampi lañjaṃ datvā puna gaṇhissāmā”ti iddhiyā sovaṇṇamayaṃ rathapañjaraṃ māpetvā ādāya agamaṃsu. Rājā disvā tuṭṭho - “kiṃ, bhante, kātabba”nti?, Āha. Mahārāja amhākaṃ rukkhamaḷe añño isigaṇo nisinno, taṃ no rukkhamaḷaṃ dāpehīti. Rājā purise pesetvā te nikkadḍhāpesi. Tāpasā aññamaññaṃ kalahaṃ katvā, “ananucchavikaṃ amhehi kata”nti vippaṭisārino hutvā pabbatapādameva agamaṃsu. Tato devatā “ayaṃ rājā dvinnaṃ isigaṇānaṃ hatthato lañjaṃ gahetvā aññamaññaṃ kalahaṃ kārāpesi”ti kujjhitvā mahāsamuddaṃ ubbaṭṭetvā tassa rañño vijitaṃ yojanasahassamattaṭṭhānaṃ samuddameva akaṃsūti.

“Isīnamantaraṃ katvā, bharurājāti me suttaṃ;
Ucchinno saha raṭṭhehi, sa rājā vibhavaṅgato”ti. -

Evaṃ bhagavatā imasmiṃ atīte dassite yasmā buddhānaṃ nāma kathā okappaniyā hoti, “tasmā rājā attano kiriyaṃ sallakkhetvā anupadhāretvā mayā akattabbaṃ kammaṃ kata”nti “gacchatha, bhāṇe, titthiye nikkadḍhathā”ti nikkadḍhāpetvā cintesi - “mayā kārīto vihāro nāma natthi, tasmīṃyeva ʒhāne vihāraṃ kāressāmī”ti tesāṃ dabbasambhārepi adatvā vihāraṃ kāresi. Taṃ sandhāyetaṃ vuttaṃ.

2-3. Brāhmaṇasuttādivaṇṇanā

1008-1009. Dutiye udayagāmininti attano samaye vaḍḍhigāminiṃ. Maraṇaṃ āgameyyāsīti maraṇaṃ iccheyyāsi, pattheyyāsi vā. Tatiyaṃ uttānameva.

4. Duggatibhayaṣuttavaṇṇanā

1010. Catutthe sabbaduggatibhayaṃ samatikkantoti manussadobhaggaṃ paṭikkhittaṃ.

5. Duggativinipātabhayaṣuttavaṇṇanā

1011. Pañcame sabbaduggativinipātabhayaṃ samatikkantoti manussadobhaggena saddhiṃ cattāro apāyā paṭikkhittā.

6. Paṭhamamittāmaccaṣuttavaṇṇanā

1012. Chaṭṭhe mittāti aññamaññaṃsa gehe āmisaparibhogavasena vohāramittā. Amaccāti āmantanapaṭimantanairiyāpathādīsu ekato pavattakiccā. Nātīti sassusasurapakkhikā. Sālohitāti samānalohitā bhātibhaginimātulādayo.

7. Dutiyaṃmittāmaccaṣuttavaṇṇanā

1013. Sattame aññathattaṃ nāma pasādaññathattaṃ bhāvaññathattaṃ gatiaññathattaṃ lakkhaṇaññathattaṃ vipariṇāmaññathattanti anekavidhaṃ. Tattha mahābhūtesu bhāvaññathattaṃ adhippettaṃ. Suvāṇṇadibhāvena hi ghanasaṇṭhitāya pathavidhātuyā vilīyitvā udakabhāvaṃ āpajjamānāya purimabhāvo vigacchati, bhāvaññathattaṃ paññāyati. Lakkhaṇaṃ pana na vigacchati, kakkhaḷalakkhaṇāva hoti. Ucchurasātibhāvena ca yūsākārasaṇṭhitāya āpodhātuyā sussitvā ghanapathavibhāvaṃ āpajjamānāya purimabhāvo vigacchati, bhāvaññathattaṃ paññāyati. Lakkhaṇaṃ pana na vigacchati, ābandhanalakkhaṇāva hoti. Tatridaṃ aññathattanti ettha pana gatiaññathattaṃ adhippettaṃ, tañhi ariyasāvakaṃsa natthi. Pasādaññathattampi natthiyeva, idha pana pasādaphalaṃ pakāsetuṃ

gatiāññathattameva dassitaṃ. Sesam sabbattha uttānamevāti.

Rājakārāmaṇavaggo dutiyo.

3. Saraṇānivaggo

1-2. Paṭhamamahānāmasuttādivaṇṇanā

1017-1018. Tatiyassa paṭhame iddhaṃti telamadhuphāṇitādīhi samiddhaṃ. Phīṭanti haṭṭhūpagasīsūpagagīvūpagādialaṅkārasena supupphitaṃ. Ākiṇṇamanussanti niraṇṭaramanussaṃ. Sambādhabyūhanti byūhā vuccanti avinibbiddharacchāyo, yā pavīṭṭhamaggeneva niggacchanti, tā sambādhā byūhā bahukā etthāti sambādhabyūhaṃ. Imināpi nagaṛassa ghaṇavāsameva dīpeti. Bhaṇṭenāti ito cito ca paṛibbhaṃanta uddhatacārīnā. Dutiyaṃ uttānameva.

3. Godhasakkasuttavaṇṇanā

1019. Tatiye bhagavāva etaṃ jāneyya etehi dhammehi samannāgataṃ vā asaṃannāgataṃ vāti idaṃ so sakko tīhi dhammehi samannāgataṃ puggalassa sotāpaṇṇabhāvaṃ, catūhi vā dhammehi samannāgataṃ sotāpaṇṇabhāvaṃ bhagavāva jānātīti adhippāyena āha.

Kocideva dhammasamuppādo uppajjeyyāti kiñcideva kāraṇaṃ uppajjeyya. Ekato assa bhagavā, ekato bhikkhusaṅgho yasmim kāraṇe uppanne bhagavā bhikkhusaṅghena nānāladdhiko hutvā ekaṃ vādaṃ vadanto ekato assa, bhikkhusaṅgho ekaṃ vadanto ekatoti attho. Tenevāhanti yaṃ vādaṃ tumhe vadetha, tamevāhaṃ gaṇheyyanti. Nanu ca ariyasāvakassa ratanattaye pasādanānattaṃ natthi, atha kasmā esa evamāhāti? Bhagavato sabbaññutāya. Evañhissa hoti “bhikkhusaṅgho attano asabbaññutāya ajānitvāpi katheyya, satthu pana aññāṇaṃ nāma natthi”ti. Tasmā evamāha. Aññatra kalyāṇā aññatra kusalāti kalyāṇameva kusaleva vadāmi, na kalyāṇakusalavimuttanti. Apicassa anavaṇṇanadoso esoti.

4. Paṭhamasaraṇānisakkasuttavaṇṇanā

1020. Catutthe idha mahānāma ekacco puggaloti idaṃ na kevalaṃ saraṇāni eva apāyato mutto, imepi puggalā muttāti dassetaṃ āraddhaṃ. Mattaso nijjhānaṃ khamantīti pamāṇena ca olokaṇaṃ khamanti. Iminā dhammānusārimaggaṭṭhapuggalaṃ dasseti. Agantā nirayanti maggaṭṭhapuggalo hi apāyato parimuttoti vā parimuccissatīti vā vattaṃ na vaṭṭati, parimuccatīti pana vattaṃ vaṭṭati. Yasmā ca parimuccati, tasmā gantā nāma na hotīti, “agantā”ti vutto, na gacchatīti attho. Saddhāmatthaṃ pemamattanti iminā saddhānusārimaggaṭṭhapuggalaṃ dasseti. Mahāsālāti samīpe ṭhiteva cattāro mahāsāraṇṇakhe dassento āha. Maraṇakāle sikkhaṃ samādiyīti maraṇasamaye tīsu sikkhāsu paṛipūrakārī ahoṣīti dasseti.

5. Dutiyasaraṇānisakkasuttavaṇṇanā

1021. Pañcame dukkhattanti visamakkhettaṃ. Dubbhūmanti ūsarabhūmim loṇūpahataṃ. Khaṇḍānīti paṛibhinnāni. Pūtīnīti udakena temetvā pūtibhāvaṃ āpannāni. Vātātapahatānīti vātātapena hatattā nirojabbhāvaṃ gatāni. Asārādānīti anādinnaśārāni agahitaśārāni. Asukhasayitānīti na koṭṭhādīsu pakkipitvā suṭṭhu ṭhapitāni. Sukhasayitānīti ṭhapitaṭṭhānato cattāro māse acalitāni.

6. Paṭhamaanāthapiṇḍikasuttavaṇṇanā

1022. Chaṭṭhe tḥānaso vedanā paṭippassambheyyāti khaṇena vedanā paṭippassambheyya. Micchāñāṇenāti micchāpaccavekkhaṇena micchāvimuttiyāti aniyyānikavimuttiyā. Tasmā saddhañca sīlañcāti gāthā vuttatthā eva. Yatra hi nāmāti yo nāma.

7. Dutiyaanāthapiṇḍikasuttavaṇṇanā

1023. Sattame samparāyikaṃ maraṇabhayaṃ samparāyahetukaṃ maraṇabhayaṃ gihisāmīcīkānīti gihīnaṃ anucchavikānī. Sesam sabbattha uttānamevāti.

Saraṇānivaggo tatiyo.

4. Puññābhisandavaggo

1. Paṭhamapuññābhisandasuttavaṇṇanā

1027. Catutthassa paṭhame puññābhisandā kusalābhisandāti puññanadiyo kusalanadiyo. Sukhassāhārāti sukhasa paccayā.

4. Paṭhamadevapadasuttavaṇṇanā

1030. Catutthe devapadānīti devānaṃ ñāṇena, devassa vā ñāṇena akkantapadānī. Visuddhiyāti visujjhanatthāya. Pariyodapanāyāti puriyodapanatthāya jotanatthāya. Imasmiṃ sutte cattāropi phalaṭṭhapuggalā visuddhaṭṭhena devā nāma jātā.

8. Vassasuttavaṇṇanā

1034. Aṭṭhame pāraṃgantvāti pāraṃ vuccati nibbānaṃ, taṃ patvāti attho. Āsavānaṃ khayāya saṃvattantīti na paṭhamam nibbānaṃ gantvā pacchā saṃvattanti, gacchamānā eva saṃvattanti. Desanā pana evaṃ katā.

10. Nandiyasakkasuttavaṇṇanā

1036. Dasame divā pavivekāya rattiṃ paṭisallānāyāti divā pavivekatthāya rattiṃ paṭisallānatthāya. Dhammā na pātubhavantīti samathavipassanā dhammā na uppajjanti. Sesam sabbattha uttānamevāti.

Puññābhisandavaggo catuttho.

5. Sagāthakapuññābhisandavaggo

1. Paṭhamaabhisandasuttavaṇṇanā

1037. Pañcamassa paṭhame asaṅkhyeyyoti āḷhakagaṇanāya asaṅkhyeyyo, yojanavasena panassa saṅkhyā atthi. Bahubheravanti saviññāṇakaaviññāṇakānaṃ bheravārammaṇānaṃ vasena bahubheravaṃ. Puthūti bahu. Savantīti sandamānā. Upayantīti upagacchanti.

2. Dutiyaabhisandasuttavaṇṇanā

1038. Dutīye yatthimā mahānadiyo saṃsandanti samentīti yasmiṃ saṃbhajje etā mahānadiyo ekībhavanti, nīrantarā bhavantīti attho.

3. Tatiyaabhisandasuttavaṇṇanā

1039. Tatiye puññakāmoti puññatthiko. Kusale patiṭṭhitoti maggakusale patiṭṭhito. Bhāveti maggaṃ amatassa pattiyaṃ nibbānassa pāpuṇanattamaṃ arahattamaggaṃ bhāveti. Dhammasārādhigamoti dhammasāro vuccati ariyaphalaṃ dhammasāro, adhigamo assāti dhammasārādhigamo, adhigataphaloti attho. Khaye ratoti kilesakkhaye rato.

4. Paṭhamamahaddhanasuttavaṇṇanā

1040. Catutthe aḍḍho mahaddhanoti sattavidhena ariyadhanena aḍḍho ceva mahaddhano ca. Teneva bhogena mahābhogo. Sesamaṃ sabbattha uttānamevāti.

Sagāthakapuññābhisandavaggo pañcama.

6. Sappaññavaggo

2. Vassaṃvuttasuttavaṇṇanā

1048. Chaṭṭhassa dutiye ayamadhippāyo - sotāpanno bhikkhu ettakena vosānaṃ anāpajjitvā tāneva indriyabalabojjhaṅgāni samodhānetvā vipassanaṃ vaḍḍhetvā sakadāgāmimaggaṃ pāpuṇissati, sakadāgāmī anāgāmimaggaṃ, anāgāmī arahattamagganti imamatthaṃ sandhāya bhagavatā imasmiṃ sutte sāsane tanti paveṇī kathitāti.

3. Dhammadinnasuttavaṇṇanā

1049. Tatiye dhammadinnoti sattasu janesu eko. Buddhakālasmiñhi dhammadinno upāsako, visākho upāsako, uggo gahapati, citto gahapati, hatthako āḷavako, cūḷaanāthapiṇḍiko, mahāanāthapiṇḍikoti ime satta janā pañcasataupāsakaparivārā ahesuṃ. Etesu esa aññataro.

Gambhīrāti dhammagambhīrā sallasuttādayo. Gambhīratthāti atthagambhīrā cetanāsuttantādayo. Lokuttarāti lokuttaratthadīpakā asaṅkhatasamuyuttādayo. Suññatappaṭisaṃyuttāti sattasuññatādīpakā khajjanikasuttantādayo. Upasampajja viharissāmāti paṭilabhitvā viharissāma. Evañhi vo, dhammadinna, sikkhitabbanti evaṃ tumhehi candopamaṃapaṭipadaṃ rathavinītaṃapaṭipadaṃ moneyyapaṭipadaṃ mahāariyavaṃsapaṭipadaṃ pūrentehi sikkhitabbaṃ. Iti satthā imesaṃ upāsakānaṃ asayhabhāraṃ āropesi. Kasmā? Ete kira na attano bhūmiyaṃ ṭhatvā ovādaṃ yāciṃsu, avisesena pana sabbabhāraṃ ukkhipituṃ samatthā viya “ovadatu no, bhante, bhagavā”ti yāciṃsu. Tena tesam satthā asayhabhāraṃ āropento evamāha. Na kho netanti na kho etaṃ. Nakāro panettha byañjanasandhimattamevāti veditabbo. Tasmāti yasmā idāni attano bhūmiyaṃ ṭhatvā ovādaṃ yācatha, tasmā.

4. Gilānasuttavaṇṇanā

1050. Catutthe na kho panetanti na kho amhehi etaṃ. Sappañño upāsakoti sotāpanno adhippeto. Assāsanīyehi dhammehīti assāsakarehi dhammehi. Assāsatāyasmāti assāsatu āyasmā. Mārisoti maraṇapaṭibaddho. Maraṇadhammoti maraṇasabhāvo. Adhimocehīti ṭhapehi. Adhimocitanti ṭhapitaṃ. Evaṃ vimuttacittassāti evaṃ arahattaphalavimuttiyā vimuttacittassa. Yadiḍaṃ vimuttiyā vimuttanti yaṃ idaṃ vimuttiṃ ārabba vimuttiyā nānākaraṇaṃ vattabbaṃ siyā, na taṃ vadāmi. Bhikkhusaṅghassa hi cetiyaṅgaṇabodhiyaṅgaṇavattesu ceva asītikkhandaṃkavattesu cāti āgamanīyaguṇesu pamāṇaṃ nāma natthi, paṭividdhe pana magge vā phale vā upāsakānañca bhikkhūnañca nānākaraṇaṃ natthi.

9. Paññāpaṭilābhasuttavaṇṇanā

1055. Navame paññāpaṭilābhāya saṃvattantīti ettha satta sekkhā paññaṃ paṭilabhanti nāma, khīṇāsavo paṭiladdhapañño nāmāti veditabbo. Parato paññābuddhiyātiādīsopi eseva nayo. Sesam sabbattha uttānamevāti.

Sappaññavaggo chaṭṭho.

7. Mahāpaññavaggo

1. Mahāpaññāsuttavaṇṇanā

1058. Sattame mahāpaññatāya saṃvattantītiādīsu “mahante atthe pariggaṇhātīti mahāpañña”tiādinā paṭisambhidāyaṃ vuttanayeneva sabbattha sabbapadesu attho veditabbo. Sesam sabbattha uttānamevāti.

Sotāpattisaṃyuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Σχόλια. Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια. 3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών - Σχόλια. 5. Σχόλια για το μεγάλο βιβλίο. 11. Συνδεδεμένες ομιλίες για την εισόδο στο ρεύμα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org